

Turun kaupunki

PYSÄKÖINNINVALVONTA

Viite

LVM/1641/03/2015

Lausunto pysäköintikiekkoa ja se käyttöä koskevasta asetusalunnoksesta

Pysäköintikiekon käyttöä ja ulkomuotoa koskevien määräysten uudistaminen on tarpeellinen. Erityisesti pysäköinnin saapumisajan merkitseminen on aiheuttanut ristiriitaisia tilanteita ja erilaisia tulkintoja. Saapumisajan merkitsemisen sääntely riittävän yksiselitteisellä tavalla on tarpeellinen uudistus. Myös pysäköintikiekon ulkomuodon sääntelyn nykyistä löyhempi sääntely on oikean suuntainen, vaikka täysin vapaa ulkomuoto saattaa johtaa uusiin ongelmiin ja vie edelleen huomion pois pääasiasta, pysäköintiajan valvomisesta.

Turun kaupungin pysäköinninvalvonta toteaa lausuntonaan seuraavaa.

1 § Pysäköintikiekko

Termin saapumisaika vaihtaminen pysäköinnin alkamisajaksi on erittäin hyvä muutos ja poistaa pysäköijien virheellisiä tulkintoja ajan merkitsemisestä. Saapumisajaksi voi käsittää myös ajoneuvolle takaisin saapumisajan pysäköinnin alkamisajan sijasta.

Pysäköintikiekon ulkomuodon täysin avoimeksi jäävä määrittely johtanee ongelmiin valvonnassa. Laite voi pysäköijien mielestä olla todella ihan mikä vain. Perustelumuiotiossa sanotaan, että laite ei voi olla paperinen tai pahvinen lappu, jolle alkamis aika on piirretty. Kun asetuksen mukaan kuitenkin ainoa ehto laitteelle on, että pysäköinnin alkamis aika on oltava selvästi luettavissa, paperille piirretty kellotaulu, johon alkamis aika on merkitty, täyttää tämän vaatimuksen. Määritelmän täyttää myös esimerkiksi musta nahkapala tai pieni musta muovipala, joihin on tehty kellotaulu ja viisarit. Pääväriiltään musta tai hyvin tumma laite erottuu erittäin huonosti auton kojelaudasta, varsinkin pimeällä. Erittäin merkittävä osa vuoden aikana suoritettavasta valvonnasta tapahtuu pimeään aikaan vuorokaudesta. Laitteen ulkomuodon osalta on rajana vain mielikuvitus ja sitä pysäköijillä riittää.

Kun laitteen kokoa tai väriä ei ole säännelty mitenkään, on erittäin vaikea valvontatilanteissa jo pelkästään olla varma siitä, ettei pysäköintikiekoksi tulkittavaa laitetta ole ajoneuvossa. Kiekon tulee asetuksen 3 §:n mukaan olla näkyvällä paikalla ja pysäköinnin alkamisajan ulkoapäin luettavissa. Nämäkin kriteerit täyttyvät varsin helposti, kojelauta on yleensä näkyvä paikka ja alkamis aika voi olla hyvin luettavissa kiekosta, mutta kiekon löytäminen kaiken muun kojelaudalla olevan lipun, lapun ja tavarana seasta voi olla hankalaa, kun ei tiedetä mitä etsitään. Ero nykyiseen tilanteeseen, jossa pysäköinnin tarkastaja tietää etsiä tietyn kokoista sinistä laitetta autosta, on merkittävä. Etsimisen ja havaitsemisen vaikeus korostuu talvella, kun auton tuulilasi on jäässä ja lumessa ja on usein pimeää.

Kuten aina, selkeän määritelmän ja rajojen poistaminen johtaa tulkintatilanteisiin. Hyväksyttävien laitteiden tulkinta jää hyvin pitkälle jokaisen pysäköinnintarkastajan subjektiivisen näkemyksen varaan, milloin kiekosta on pysäköinnin alkamisaika selvästi luettavissa. Tämä johtaa epätoivottuun tilanteeseen, jossa sama laite voi kelvata jopa samassa kunnassa toiselle tarkastajalle mutta ei toiselle, puhumattakaan kuntakohtaisista tulkintaeroista. Pysäköinninvalvonnoissa on viime vuosien kuntien välisen yhteistyön tiivistämisellä ja tehostamisella pyritty täysin päinvastaiseen suuntaan, tulkintojen yhtenäistämiseen mahdollisimman pitkälle.

Täysi vapaus pysäköintikiekon ulkomuodon osalta saattaa hyvinkin johtaa uudistuksen tavoitteen vastaiseen lopputulokseen. Valvonnan huomio kiinnittyy vielä aikaisempaa enemmän kiekon ulkomuodon valvontaan, koska tulkinnallisia tilanteita on runsaasti aikaisempaa enemmän.

Ongelmista ainakin osa vältettäisiin sääntelemällä mekaaniselle pysäköintikiekolle ainakin riittävän suuri minimikoko. Myös mustan värin kieltäminen voisi olla aiheellista. Edelleen laitteessa voitaisiin edellyttää olevan teksti "alkamisaika" tai "pysäköintikiekko", jotta laitteen tarkoitus ja status olisi yksiselitteisempää.

Sinänsä, jo pykälän otsikko pysäköintikiekko on harhaan johtava, koska laitteen ei tarvitse olla kiekko, vaan esimerkiksi digitaalinen näyttö, jossa ilmoitetaan pysäköinnin alkamisaika. Jotta valvontatilanteessa on mahdollista erottaa, mikä kojelaudalla oleva digitaalinen kello on, tulisi tämänkin vuoksi edellyttää, että laitteessa ilmoitetaan sen olevan pysäköintikiekko.

Sähköinen järjestelmä pysäköinnin alkamisajan ilmoittamiseksi parantaa asiakkaan palvelua ja on myös helppo valvoa. Tältä osin ongelmaksi saattaa muodostua se, että järjestelmiä ei ole käytössä kuin erittäin rajallisessa määrässä kuntia. Pysäköijän tulisi tuntea kuntarajat erittäin tarkasti, aina ei ole selvää missä kohtaa katua ajettaessa siirtyy kunnasta toiseen. Toinen ongelma on tietää, onko kunta ottanut sähköisen kiekkojärjestelmän käyttöönsä. Järjestelmän käyttö kunnassa, jossa se ei ole käytössä, johtaa pysäköintivirheeseen, vaikka pysäköijä sinänsä olisi käyttänyt järjestelmää oikein. Kolmas ongelma on, että järjestelmä saattaa olla erilainen eri kunnissa ja väärän järjestelmän käyttö johtaa sekin pysäköintivirheeseen, vaikka pysäköijä käyttäisi järjestelmää oikein.

Järjestelmän osalta olisi erittäin toivottavaa, että se olisi valtakunnallisesti yhtenäinen, mutta kunnat eivät voi tällaista järjestelmää luoda.

Selkeintä olisi ilmoittaa sähköisen pysäköintikiekon käyttömahdollisuudesta liikennemerkillä. Tämä olisi nykyisilläkin liikennemerkkeillä mahdollista tekstillistä lisäkilpeä käyttämällä. Liikennemerkkin käyttö sähköisen järjestelmän käyttämisen edellytyksenä olisi hyvä olla asetuksessa. Tällöin pysäköijä ei voisi vedota sähköisen järjestelmään käyttöön paikassa, jossa järjestelmän käytöstä ei ole liikennemerkillä ilmoitettu. Asetuksessa voisi mainita, että pysäköinnin alkamisaika voidaan ilmoittaa myös sähköisellä etälueuttavalla pysäköintikiekkopalvelulla tai -järjestelmällä, jos kunta on sen alueellaan ottanut käyttöön ja järjestelmän käytöstä ilmoitetaan liikennemerkillä.

Kaiken kaikkiaan riskinä on, että uudet sähköiset järjestelmät sekä pysäköintikiekon ulkomuotovaatimusten poistaminen kokonaan johtavat siihen, että kiekon käyttäminen ja käyttöön liittyvät tulkinnat muodostuvat sekä pysäköijän että valvonnan kannalta erittäin sekaviksi. Vaikeasti käytettävä ja valvottava järjestelmä ei ole toimiva ja yksi mahdollisuus on, että kunnat alkavat muuttaa kiekkoapaikkoja maksullisiksi sen vuoksi, että kiekkoapaikat eivät enää ole toimiva vaihtoehto.

Osoite

Puhelin

Faksi

PL 500 (Puutarhakatu 1)
20101 TURKU

(02) 262 4015

(02) 233 0851

2 § Pysäköinnin alkamisajan merkitseminen

Manuaalisella laitteella pysäköinnin alkamisajan tarkka merkitseminen voi johtaa tulkintaongelmaan pysäköijän haitaksi. Jos esimerkiksi pysäköi aikarajoitukseen 3 minuuttia yli tasan ja tämän ajan merkitsee kiekkoon, saattaa tämä johtaa tulkintaa, että pysäköinnin alkamisaika on tasatunti. Näin ollen sallittu aika lasketaan tilanteessa tasatunnista, vaikka oikein olisi ollut laskea se puolesta tunnista. Sallittu pysäköintiaika katsotaan tällöin päättyneeksi 30 minuuttia liian aikaisin. Tilanne on todennäköisesti harvinaisen, mutta osaltaan lisää tulkintamahdollisuuksien määrää ja epävarmuutta asiassa.

Digitaalista pysäköintikielkkoa tai sähköistä järjestelmää käytettäessä pysäköinnin alkamisajaksi voisi merkitä ajan, jolloin ajoneuvo pysäköidään, koska tällöin ei edellä mainittua virheriskiä ole. Manuaalisia kiekkoja käytettäessä alkamisajaksi tulisi merkitä pysäköinnin alkamista seuraava tasa- tai puolitunti riippuen siitä, kumpi ajankohta on aikaisempi.

Alkamisajan merkitseminen tilanteessa, jossa pysäköintikielkon käyttövelvollisuus ei ole voimassa on selkeämpi uudistetussa säännöksessä kuin voimassa olevassa. Käytännössä tämä tarkoittaa tilanteita, joissa pysäköinti alkaa kielkon käyttövelvollisuusajan ulkopuolella. Perustelumistiössä oleva asiaa selventävä virke ”Alkamisaika merkitään 1 momentin tavoin, vaikka pysäköintikielkon käyttövelvollisuus ei olisi voimassa pysäköinnin alkaessa” tulisi ottaa asetukseen mukaan. Tällöin asiassa ei olisi mitään tulkinnallista ja alkamisajan merkitseminen selviäisi yksiselitteisesti jo asetuksesta.

Sen sijaan virke ” Pysäköintikielkkoa ei tarvitse käyttää, jos pysäköinti tapahtuu kokonaan kielkon käyttövelvollisuuden voimassaoloajan ulkopuolella” lienee turha. Asiaan on itsestään selvä, kun pysäköintikielkon käyttövelvollisuus ei ole voimassa pysäköinnin alkaessa, ei sen aikana eikä sen päättyessä, ei kiekkoa tarvitse käyttää. Tilanne on riinasteinen siihen, että maksua ei tarvitse pysäköinnistä maksaa, kun maksuvelvollisuus ei ole koko pysäköinnin aikana voimassa.

Pysäköinnin alkamisajan merkitsemiseen saattaa liittyä käytännön ongelma sen vuoksi, että pysäköintikielkossa ei enää tarvitse olla ohjeita alkamisajan merkitsemisestä eikä kielkon sijoittamisesta. Harvemmin kiekkoapaikoille pysäköivät eivät useinkaan muista ja osaa kielkon käytösääntöjä, eivätkä tämän vuoksi pysty pysäköimään oikein. Ongelma lienee kuitenkin marginaalinen, koska nykyisin käytössä olevat kiekot eivät todennäköisesti kovin nopeasti poistu käytöstä. Mikäli 3 §:n mukaista kielkon sijoittamispaikkaa täsmennetään, kuten olisi tarve, muodostavat vanhat käytössä oleva kiekot toisenlaisen ongelman, josta on lausuttu jäljempänä.

3 § Pysäköintikielkon sijoittaminen

Kielkon sijoittamista koskevaa sääntelyä tuli täsmentää ja tiukentaa. Tuulilasin sisäpuolelle näkyvään paikkaa sijoittaminen, niin että alkamisaika on ulkoapäin luettavissa, ei poikkea voimassa olevasta sääntelystä ja määritelmä on ollut ajoittain ongelmallinen. Esimerkiksi auton penkillä oleva pysäköintikielkko on tuulilasin sisäpuolella ja oikein päin ollessaan lähes aina täysin luettavissa.

Paikan täsmällisen määrittelyn tarve korostuu, kun kielkon ulkomuodon sääntely poistuu. Jos paikka on riittävän täsmällisesti ilmoitettu, poistaa se suurimman osan kielkon ulkomuotoon liittyvistä ongelmista. Tällöin muualla olevaa mahdollista kiekkoa ei tarvitsi etsiä eikä huomioida.

Osoite

Puhelin

Faksi

PL 500 (Puutarhakatu 1)
20101 TURKU

(02) 262 4015

(02) 233 0851

Paikka tulisi määrittää siis tarkasti esimerkiksi ”näkyvälle paikalle ajoneuvon tuulilasin sisäpuolelle vasempaan tai oikeaan alakulmaan kojelaudalle tai tuulilasiin kiinnitettävään pidikkeeseen tai suoraan tuulilasiin kiinni niin, että pysäköinnin alkamisaika on ulkoapäin selvästi luettavissa”.

Joka tapauksessa tässä ja 1 § 1 momentissa olisi syytä käyttää samaa sanamuotoa kuten ”alkamisaika on ulkoapäin selvästi luettavissa”

Mikäli pysäköintikiekon sijoittamista koskevaa sääntelyä täsmennetään, muodostuvat haasteeksi vanhat käyttöön jäävät kiekot, joiden takana olisi tämän jälkeen virheellinen tai riittämätön ohje kiekon sijoittamisesta.

Sijoittamispaikan tarkempi määrittely myös käytännössä poistaisi lähes täysin kahden esillä olevan kiekon ongelman. Ei ole harvinaista, että kiekkoja on kojelaudalla useampi ja eri ajassa, joko tarkoituksella tai vahingossa. Jos kiekko on muualla kuin esimerkiksi esitetystä tuulilasin alakulmassa, sitä ei myöskään tarvitse huomioida toisena ja säännöksen vastaisena esillä olevana pysäköintikiekkona. Vahingossa toisen kiekon näkyville unohtavat hyötyisivät tästä.

Mikäli kiekon sijoituspaikka on asetusluonnoksen mukaisesti melko väljä, aiheuttaa tämä yhdessä kiekon ulkomuotovapauden kanssa tulkinnallisia tilanteita. Mikä on pysäköintikiekko ja milloin niitä on kaksi näkyvällä paikalla tuulilasin sisäpuolella? Pysäköijän on helppo tehdä väite omaksi edukseen sekä kiekon olemassaolosta että sen sijainnista. Penkillä olevan kiekon väitetään tarpeen mukaan olevan näkyvillä tai sitten piilossa. Samoin voi tarpeen mukaan väittää kiekolta näyttävää laitetta joksikin muuksi kuin kiekoksi tai tehdä väitteen sen olevan pysäköintikiekko. Valvonnan puolelta katsottuna asiassa on haastavaa luoda selkeitä tulkintalinjauksia ja sekavuus sekä tulkinnallisuus johtavat helposti varovaiseen tulkintaan, jolloin pysäköintivirheeksi tulkittavan toiminnan raja nousee tarpeettoman korkealle eikä valvonta tulkintalinjaustensa mukaisesti puutu asioihin.

Yhteenveto

Kaiken kaikkiaan erityisesti pysäköinnin alkamisajan merkitsemistä koskeva uudistus on erittäin tarpeellinen. Liiallinen sääntelyn vapautuminen kuitenkin todennäköisesti toisi uusia tulkintaongelmia enemmän kuin asetusluonnos poistaisi tällä hetkellä olemassa olevia. Tulkinnalliset näkemykset toisivat pysäköijille epävarmuutta hyväksyttävästä pysäköintitavasta. Ihmiset liikkuvat paljon kuntien välillä ja tulkintalinjojen mahdollinen eriytyminen kuntien välillä lisää ennalta arvaamattomuutta pysäköintiin. Epävarmuuden lisääntyminen ei helpota ihmisten jokapäiväistä pysäköintiä ja tulkintaerimielisyyden aiheuttama virhemaksu lisää pysäköijän mielipahaa ja aiheuttaa lisätyötä, koska tulkintaerimielisyyden ratkaiseminen edellyttää oikaisuvaatimuksen tekemistä sekä mahdollisesti valituksen tekemistä hallinto-oikeuteen.

Erittäin merkittävä tekijä on myös tulkinnallisuuden lisääntymisen mukanaan tuoma valvonnan työn vaikeutuminen sekä asioista tehtävien oikaisuvaatimusten määrän todennäköinen lisääntyminen. Valvonnan oikaisuvaatimuksia käsittelevän henkilöstön resurssit ovat Turussa äärimmilleen venytetty. Säännösten epämääräisyyden lisäämisen tuoma lisätyö rasittaa jo ennestään ylityöllistettyä henkilöstöä. Pysäköinninvalvoja tekee päätöksen jokaisesta oikaisuvaatimuksessa ja Turussa, kuten kaikissa kunnallisissa pysäköinninvalvonnoissa Helsinkiä lukuun ottamatta, pysäköinninvalvojan tehtävä ei ole päätoiminen virka. Valvojan tehtävä on yksi monien tehtävien joukossa. Käsittelyaikojen pidentyminen sekä oikaisuvaatimusten osalta että mahdollisesti hallinto-oikeudessa olevien asioiden osalta ei ole toivottavaa.

Osoite

Puhelin

Faksi

PL 500 (Puutarhakatu 1)
20101 TURKU

(02) 262 4015

(02) 233 0851

Kuntien taloudellinen tilanne huomioiden lisähenkilöstön palkkaaminen hallinnollisten tehtävien hoitamiseen on mahdotonta. Suunta pitäisi olla toisin päin, hallintoa tulisi pystyä keventämään ja käsiteltävien asioiden määrää vähentämään. Tulkinnallisten säännösten tuoma epävarmuus ja lisääntyvä työtaakka pysäköinninvalvonnoissa on viime kädessä myös pysäköijän edun vastaista.

Turussa 8. päivänä lokakuuta 2015

Esa Mettälä
Turun kaupunki
Valvontapäällikkö
Kunnallinen pysäköinninvalvoja

Osoite

Puhelin

Faksi

PL 500 (Puutarhakatu 1)
20101 TURKU

(02) 262 4015

(02) 233 0851